

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Ανθρώπινα δικαιώματα είναι τα δικαιώματα που έχει ένα πρόσωπο απλώς και μόνο επειδή είναι ανθρώπινο. Ανθρώπινα δικαιώματα έχουν όλοι οι άνθρωποι ισότιμα, οικουμενικά και παντοτινά. Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι αναπαλλοτρίωτα: δεν γίνεται να τα χάσεις, όπως ακριβώς δεν γίνεται να πάψεις να είσαι ανθρώπινο. Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι αδιαχώριστα: δεν γίνεται να σου αρνηθούν ένα δικαίωμα επειδή είναι «λιγότερο σημαντικό» ή «μη ουσιαστικό». Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι αλληλένδετα: συνιστούν όλα μέρος ενός αλληλοσυμπληρούμενου πλαισίου. Για παράδειγμα η ικανότητά σας να συμμετέχετε στην κυβέρνησή σας επηρεάζεται άμεσα από το δικαίωμά σας στην έκφραση, το δικαίωμά σας στην εκπαίδευση, ακόμη και το δικαίωμα πρόσβασης στα αναγκαία για τη ζωή.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα ορίζονται διαφορετικά ως εκείνες οι βασικές σταθερές χωρίς τις οποίες οι άνθρωποι δεν μπορούν να ζήσουν με αξιοπρέπεια. Το να παραβιάζεις τα ανθρώπινα δικαιώματα κάποιου σημαίνει να μεταχειρίζεσαι το άτομο αυτό σαν να μην πρόκειται για ανθρώπινο πλάσμα. Το να συνηγορείς υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σημαίνει να απαιτείς τον σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας όλων των ανθρώπων. Επικαλούμενος τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθένας αποδέχεται επίσης την ευθύνη να μην παραβιάζει τα δικαιώματα των άλλων και να υποστηρίζει εκείνους των οποίων τα δικαιώματα καταστρατηγούνται ή όσους τα αποστερούνται.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα έχουν τόσο ιδεατή όσο και πρακτική φύση. Οι αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προτάσσουν το όραμα ενός ελεύθερου, δίκαιου και ειρηνικού κόσμου και θέτουν τα ελάχιστα πρότυπα για τον τρόπο που τα άτομα και οι θεσμοί απανταχού οφείλουν να φέρονται στους συνανθρώπους. Επίσης τα ανθρώπινα δικαιώματα ενισχύουν τους ανθρώπους με ένα πλαίσιο δράσης κάθε φορά που αυτά τα ελάχιστα πρότυπα δεν τηρούνται, καθότι οι άνθρωποι συνεχίζουν να έχουν ανθρώπινα δικαιώματα, ακόμη και εάν οι νόμοι ή εκείνοι που βρίσκονται στην εξουσία δεν τα αναγνωρίζουν ή δεν τα προστατεύουν.

Βιώνουμε τα ανθρώπινα δικαιώματά μας καθημερινά, όταν θρησκευόμαστε σύμφωνα με τα πιστεύω μας ή επιλέγουμε να μη λατρεύουμε τίποτε· όταν συζητούμε μεταξύ μας και ασκούμε κριτική στις κυβερνητικές πολιτικές· όταν εντασσόμαστε σε μια συνδικαλιστική οργάνωση· ή όταν ταξιδεύουμε σε άλλα μέρη της χώρας ή στο εξωτερικό.

Παρότι συνήθως εκλαμβάνουμε τις ενέργειες αυτές ως δεδομένες, υπάρχουν άνθρωποι και εδώ και σε άλλες χώρες που δεν απολαμβάνουν όλες αυτές τις ελευθερίες ισότιμα. Οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συμβαίνουν

- όταν ένας γονιός κακοποιεί ένα παιδί
- όταν μια οικογένεια είναι άστεγη
- όταν ένα σχολείο παρέχει ανεπαρκή εκπαίδευση
- όταν οι γυναίκες πληρώνονται λιγότερο από τους άνδρες
- όταν ένα άτομο κλέβει από ένα άλλο.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι ζήτημα της καθημερινότητας.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Η πεποίθηση ότι καθένας δικαιούται ορισμένα ανθρώπινα δικαιώματα χάρη στην ανθρώπινη υπόστασή του είναι σχετικά καινούργια. Οι ρίζες ωστόσο αυτής της πεποίθησης εντοπίζονται σε προγενέστερες παραδόσεις και διδασκαλίες σε πολλούς πολιτισμούς. Χρειάστηκε όμως ο καταλυτικός ρόλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, για να προωθηθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα στο παγκόσμιο προσκήνιο και στην παγκόσμια συνείδηση.

Κατά τη διάρκεια μεγάλου μέρους της Ιστορίας οι άνθρωποι αποκτούσαν δικαιώματα και ευθύνες μέσω της ιδιότητάς τους ως μέλη μιας ομάδας – οικογένεια, αυτόχθονο έθνος, θρησκεία, τάξη, κοινότητα ή κράτος. Στις περισσότερες κοινωνίες ίσχυαν παραδόσεις ανάλογες με τον «χρυσό κανόνα» που λέει «να συμπεριφέρεσαι στους άλλους όπως θα ήθελες οι άλλοι να συμπεριφέρονται σ' εσένα». Οι Βέδες των Ινδουιστών, ο βαβυλωνιακός Κώδικας του Χαμουραμπί, η Βίβλος, το Κοράνι και τα Ανάλεκτα του Κομφούκιου είναι πέντε από τις παλαιότερες γραπτές πηγές που εξετάζουν ζητήματα σχετικά με τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και τις ευθύνες των ανθρώπων. Επίσης οι κώδικες συμπεριφοράς και δικαίου των Ίνκας και των Αζτέκων καθώς και ένα Σύνταγμα των Ιροκουά είναι αυτόχθονες αμερικανικές πηγές που υπήρχαν πολύ πριν από τη δημιουργία του Συντάγματος των ΗΠΑ τον 18ο αιώνα. Στην πραγματικότητα όλες οι κοινωνίες, είτε με γραπτή είτε με προφορική παράδοση, διέθεταν συστήματα αρμόζουσας συμπεριφοράς και δικαιοσύνης καθώς και τρόπους μέριμνας για την υγεία και ευημερία των μελών τους.

Προπομποί των κειμένων για τα ανθρώπινα δικαιώματα του 20ού αιώνα
Κείμενα που υποστηρίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, όπως η Magna Carta (1215), η αγγλική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων (1689), η γαλλική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη (1789) και το Σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών και η Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (1791), είναι οι γραπτοί πρόγονοι πολλών εκ των σημερινών κειμένων για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Όσοπολλά από αυτά τα κείμενα, όταν εφαρμόστηκαν αρχικά, απέκλειαν τις γυναίκες, ανθρώπους άλλου χρώματος και μέλη ορισμένων κοινωνικών, θρησκευτικών, οικονομικών και πολιτικών ομάδων. Παρόλα αυτά άνθρωποι που καταπιέζονται σε ολόκληρο τον κόσμο έχουν βασισθεί στις αρχές που εκφράζουν

αυτά κείμενα, προκειμένου να στηρίξουν επαναστάσεις που διεκδικούν το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης ή προστατεύουν ατομικά δικαιώματα.

Το σύγχρονο διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα και η ίδρυση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) έχουν σημαντικά ιστορικά προηγούμενα. Προσπάθειες κατά τον 19ο αιώνα να απαγορευθεί το δουλεμπόριο και να περιορισθούν οι φρικαλεότητες του πολέμου αποτελούν εξαιρετικά παραδείγματα. Το 1919 διάφορες χώρες ίδρυσαν τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας [ILO] για την επίβλεψη των συνθηκών που προστατεύουν τους εργατές όσον αφορά στα δικαιώματά τους, συμπεριλαμβανομένης της υγείας και της ασφάλειάς τους. Το ζήτημα της προστασίας ορισμένων μειονοτικών ομάδων τέθηκε από την Κοινωνία των Εθνών στο τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Εντούτοις αυτός ο οργανισμός για τη διεθνή ειρήνη και συνεργασία, που δημιουργήθηκε από τους νικητές Ευρωπαίους συμμάχους, ουδέποτε πέτυχε τους στόχους του. Η Κοινωνία των Εθνών παρέπαιε διότι οι Ηνωμένες Πολιτείες είχαν αρνηθεί να ενταχθούν και διότι είχε αποτύχει να αποτρέψει την εισβολή της Ιαπωνίας στην Κίνα και τη Μαντζουρία (1931) και την επίθεση της Ιταλίας στην Αιθιοπία (1935). Τελικά έσβησε με την έναρξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου (1939).

Η γέννηση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών

Η ιδέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αναδύθηκε ισχυρότερη μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η εξόντωση περισσότερων από έξι εκατομμύρια Εβραίων, Σίντι και Ρομά, ομοφυλόφιλων και ατόμων με αναπηρίες από τους Γερμανούς ναζί προκάλεσε φρίκη στον κόσμο. Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο πραγματοποιήθηκαν δίκες στη Νυρεμβέργη και το Τόκυο και αξιωματούχοι από τις ηττημένες χώρες τιμωρήθηκαν για τη διάπραξη εγκλημάτων πολέμου, «εγκλημάτων κατά της ειρήνης» και «εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας».

Διάφορες κυβερνήσεις δεσμεύτηκαν τότε για την ίδρυση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, με πρωταρχικό σκοπό την προστασία της διεθνούς ειρήνης και την αποτροπή των συρράξεων. Οι λαοί ήθελαν να διασφαλίσουν ότι ποτέ ξανά δεν θα αρνούταν κάποιος αδικώς σε ανθρώπους το δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία, την τροφή, τη στέγη ή την υπηκοότητα. Η ουσία αυτών των αναδυόμενων αρχών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτυπώθηκε στην Ομιλία για την Κατάσταση του Έθνους του προέδρου Φράνκλιν Ντελάνο Ρούσβελτ το 1941, όταν μίλησε για έναν κόσμο θεμελιωμένο σε τέσσερις ουσιώδεις ελευθερίες: ελευθερία του λόγου και της θρησκείας, ελευθερία από την ανέχεια και από τον

φόβο. Υπήρξαν εκκλήσεις από ολόκληρο τον πλανήτη για τη θέσπιση προτύπων σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα για την προστασία των πολιτών από καταχρήσεις των κυβερνήσεών τους, προτύπων έναντι των οποίων τα έθνη θα μπορούσαν να κριθούν υπόλογα για τη μεταχείριση όσων διαβιούσαν εντός των συνόρων τους. Αυτές οι φωνές έπαιξαν καίριο ρόλο στην υιοθέτηση του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών το 1945 – το ιδρυτικό κείμενο του ΟΗΕ που θέσπισε του στόχους, τις λειτουργίες και τις υποχρεώσεις του Οργανισμού.

Η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα

Οι χώρες-μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών δεσμεύτηκαν να προωθήσουν τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους. Για την προαγωγή αυτού του στόχου, ο ΟΗΕ θέσπισε μία Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και της ανέθεσε το έργο της συγγραφής ενός προσχέδιου, όπου θα εκτίθεται το νόημα των θεμελιακών δικαιωμάτων και ελευθεριών που διακηρύσσονταν στον Χάρτη. Η Επιτροπή υπό τη δυναμική ηγεσία της Έλινορ Ρούσβελτ συγκέντρωσε την προσοχή όλου του κόσμου. Στις 10 Δεκεμβρίου 1948 η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα υιοθετήθηκε από τα 56 μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Η ψήφιση ήταν ομόφωνη, αν και οκτώ έθνη επέλεξαν να απέσχουν.

Η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, που αποκαλείται ευρέως και Διεθνής Μάγκνα Κάρτα, επέκτεινε την επανάσταση στο διεθνές δίκαιο την οποία είχε εγκαινιάσει ο Καταστατικός Χάρτης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών – κυρίως ως προς το ότι ο τρόπος με τον οποίο μια κυβέρνηση μεταχειρίζεται τους πολίτες της αποτελούσε πλέον ζήτημα νόμιμου διεθνούς ενδιαφέροντος και όχι απλώς εσωτερικό ζήτημα της εν λόγω χώρας. Διακηρύσσει ότι όλα τα δικαιώματα είναι αλληλένδετα και αδιαχώριστα. Στο προοίμιό της εύγλωπτα υποστηρίζεται ότι: «[...] η αναγνώριση της αξιοπρέπειας, που είναι σύμφυτη σε όλα τα μέλη της ανθρωπίνης οικογένειας, καθώς και των ίσων και αναπαλλοτριώτων δικαιωμάτων τους αποτελεί το θεμέλιο της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ειρήνης στον κόσμο».

Η επιρροή της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα έχει υπάρξει σημαντική. Οι αρχές της έχουν ενσωματωθεί στα συντάγματα των περισσότερων από τα 185 έθνη που είναι ενταγμένα σήμερα στον ΟΗΕ. Παρότι μια διακήρυξη δεν αποτελεί νομικά δεσμευτικό κείμενο, η Οικουμενική Διακήρυξη έχει αποκτήσει υπόσταση εθιμικού διεθνούς δικαίου, επειδή θεωρείται «ως το κοινό ιδανικό στο οποίο πρέπει να κατατείνουν όλοι οι λαοί και όλα τα έθνη».

Τα Σύμφωνα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Με στόχο την εγκαθίδρυση μηχανισμών για την επιβολή της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα η Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα του ΟΗΕ συνέταξε το 1966 τα προσχέδια δύο συνθηκών: το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα [ICCPR] με το προαιρετικό του Πρωτόκολλο και το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα [ICESCR]. Από κοινού με την Οικουμενική Διακήρυξη συνηθίζεται να αναφέρονται ως η Διεθνής Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Το Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα επικεντρώνεται σε ζητήματα όπως το δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία του λόγου, τη θρησκεία και το δικαίωμα του εκλέγειν. Το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα επικεντρώνεται σε ζητήματα όπως η τροφή, η εκπαίδευση, η υγεία και η στέγη. Και τα δύο διακηρύττουν την επέκταση των δικαιωμάτων σε όλους τους ανθρώπους και απαγορεύουν τις διακρίσεις.

Έως το 2010 τα Σύμφωνα αυτά είχαν επικυρωθεί από περισσότερες από 160 χώρες.

Ελινόρ Ρούσβελτ, Νέα Υόρκη, 1949

Επακόλουθα νομικά κείμενα για τα ανθρώπινα δικαιώματα Πέραν των Συμφώνων που συγκαταλέγονται στη Διεθνή Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών έχει υιοθετήσει περισσότερες από είκοσι κύριες συνθήκες που εξειδικεύουν περαιτέρω τα ανθρώπινα δικαιώματα. Σε αυτές περιλαμβάνονται συνθήκες για την αποτροπή και την απαγόρευση συγκεκριμένων παραβιάσεων, όπως τα βασανιστήρια και η γενοκτονία, και για την προστασία ιδιαιτέρως ευάλωτων πληθυσμών, όπως οι πρόσφυγες (Σύμβαση για το Καθεστώς των Προσφύγων, 1950), οι γυναίκες (Σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών Διάκρισης κατά των Γυναικών, 1979) και τα παιδιά (Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, 1989).

Στην Ευρώπη, στη Βόρεια και τη Νότια Αμερική και στην Αφρική περιφερειακά νομικά κείμενα για την προστασία και την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων επεκτείνουν τη Διεθνή Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Για παράδειγμα τα αφρικανικά κράτη δημιούργησαν τον δικό τους Χάρτη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Λαών (1981) και τα μουσουλμανικά κράτη συνέταξαν τη Διακήρυξη του Καΐρου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στο Ισλάμ (1990). Οι δραματικές αλλαγές στην Ανατολική Ευρώπη, την Αφρική και τη Λατινική Αμερική τα τελευταία 20 χρόνια ανέδειξαν περίτρανα ένα κύμα νέων αιτημάτων για σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Λαϊκά κινήματα στην Κίνα, την Κορέα και άλλα ασιατικά έθνη αποκαλύπτουν παρόμοια προσήλωση σε αυτές τις αρχές.

Ο ρόλος των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων

Σε ολόκληρο τον πλανήτη υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι πολύ συχνά πολίτες, όχι κυβερνητικοί αξιωματούχοι. Ειδικότερα μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) έχουν παίξει σημαντικό ρόλο στην εστίαση της προσοχής της διεθνούς κοινότητας σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Για παράδειγμα ενέργειες διαφόρων ΜΚΟ στο πλαίσιο της Τέταρτης Παγκόσμιας Διάσκεψης για τις Γυναίκες του ΟΗΕ στο Πεκίνο, στην Κίνα, το 1995 προσήλκυσαν πρωτοφανή προσοχή σε σοβαρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων των γυναικών. Μη κυβερνητικές οργανώσεις όπως η Διεθνής Αμνηστία, η Διεθνής Οργάνωση κατά της Δουλείας [Anti-Slavery International], η Διεθνής Επιτροπή Νομικών [International Commission of Jurists], η Διεθνής Ομάδα Εργασίας για Υποθέσεις Αυτόχθονων Πληθυσμών [International Working Group on Indigenous Affairs], το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων [Human Rights Watch], το Κέντρο Robert F. Kennedy για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, οι Γιατροί για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα [Physicians for

Υπογραφή του Χάρτη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, Σαν Φραντσίσκο, Καλιφόρνια, 1945

Human Rights], η οργάνωση Human Rights First [Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα Πρώτα], το Ίδρυμα Έρευνας για τα Laogai [Laogai Research Foundation] και το Ίδρυμα για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα [Foundation for Human Rights] παρακολουθούν ενέργειες κυβερνήσεων και ασκούν πίεση σε αυτές προκειμένου να ενεργούν σύμφωνα με τις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Κυβερνητικοί αξιωματούχοι που κατανοούν το πλαίσιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μπορούν να επιφέρουν μακρόπνοες αλλαγές υπέρ της ελευθερίας. Πολλοί παγκόσμιοι ηγέτες όπως ο Abraham Lincoln, η Ellen Johnson-Sirleaf, η Michelle Bachelet Jeria και ο Jimmy Carter τήρησαν σθεναρή στάση υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σε άλλες χώρες ηγέτες όπως ο Nelson Mandela, ο Mahatma Gandhi, ο Dag Hammarskjöld, η Graça Machel, η Wangari Maathai και ο Václav Havel επέφεραν σπουδαίες αλλαγές υπό τη σημαία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η εξέλιξη του δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Από το 1948 η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα έχει λειτουργήσει ως βάση για 20 μεγάλες συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Πολλές συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα τέθηκαν σε ισχύ· κάποιες βρίσκονται ακόμη στη διαδικασία της επικύρωσης. Άλλες, όπως μία σύμβαση για τα δικαιώματα των αυτόχθονων πληθυσμών και μία σύμβαση για τα περιβαλλοντικά δικαιώματα, βρίσκονται επί του παρόντος στα προσχέδια. Καθώς οι ανάγκες ορισμένων ομάδων αναγνωρίζονται και προσδιορίζονται και καθώς παγκόσμια γεγονότα αναδεικνύουν την αναγκαιότητα για επίγνωση και δράση σε σχέση με συγκεκριμένα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα εξελίσσεται διαρκώς προκειμένου να ανταποκριθεί. Απώτερος σκοπός είναι η προστασία και η προώθηση των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων για κάθε άνθρωπο παντού.

Παρότι έχει επιτευχθεί μεγάλη πρόοδος στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παγκοσμίως, η ενοχλητική αλήθεια είναι ότι άνθρωποι υπεύθυνοι για εγκλήματα, βασανισμούς και βιασμούς σε μεγάλη κλίμακα πιθανώς συνεχίζουν να διαφεύγουν τη σύλληψη και την τιμωρία.

Ύστερα από χρόνια έντονης προετοιμασίας εκπρόσωποι κυβερνήσεων συναντήθηκαν το 1998 στη Ρώμη της Ιταλίας προκειμένου να υιοθετήσουν το καταστατικό σύστασης ενός μόνιμου Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου [ICC]. Εξήντα κράτη επικύρωσαν το Καταστατικό της Ρώμης το 2002 και αναγνώρισαν επισήμως ως ρόλο του Δικαστηρίου την εκδίκαση των σοβαρότερων παγκόσμιων εγκλημάτων. Έως το 2009 το Καταστατικό είχε επικυρωθεί από 109 κράτη.

Το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο είναι ένα μόνιμο δικαστήριο με παγκόσμια δικαιοδοσία να δικάζει άτομα για τα χειρότερα εγκλήματα στον κόσμο – γενοκτονία, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και εγκλήματα πολέμου.

Το σύγχρονο κίνημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Η υιοθέτηση της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα το 1948 θεωρείται ως η εκκίνηση του σύγχρονου κινήματος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το κίνημα αυτό έχει γνωρίσει βαθιές κοινωνικές αλλαγές: το γυναικείο κίνημα πέτυχε περισσότερη ισότητα για τις γυναίκες, όπως το δικαίωμα στην ψήφο. Κινήματα κατά του apartheid στην Νότιο Αφρική και σε ολόκληρο τον κόσμο κατέδειξαν τη βαρύτητα του «διεθνικού ακτιβισμού», που συνέβαλε στη δημιουργία δημοκρατικής διακυβέρνησης βασισμένης στο δικαίωμα της αυτοδιάθεσης και της ισότητας.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι μια ιδέα που έχει πλέον ωριμάσει. Η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα αποτελεί έκκληση για ελευθερία και δικαιοσύνη για τους ανθρώπους σε ολόκληρο τον κόσμο. Καθημερινά κυβερνήσεις, που παραβιάζουν τα δικαιώματα των πολιτών τους, αμφισβητούνται και επιπλήττονται. Καθημερινά άνθρωποι παγκοσμίως κινητοποιούνται και αντιτάσσονται στην αδικία και την απανθρωπιά. Σαν σταγόνες νερού που πέφτουν σε έναν βράχο, φθείρουν τις δυνάμεις της καταπίεσης και ωθούν τον κόσμο πλησιέστερα στην επίτευξη των αρχών που εκφράστηκαν στην Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Πηγή: Προσαρμογή από το David Shiman, *Teaching Human Rights* (Denver: Center for Teaching International Relations Publications, University of Denver, 1993).

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΔΟΧΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

- ΑΡΘΡΟ 1 : Δικαίωμα στην ισότητα
- ΑΡΘΡΟ 2 : Ελευθερία από τις διακρίσεις
- ΑΡΘΡΟ 3 : Δικαίωμα στη ζωή, την ελευθερία και την προσωπική ασφάλεια
- ΑΡΘΡΟ 4 : Ελευθερία από τη δουλεία
- ΑΡΘΡΟ 5 : Ελευθερία από βασανιστήρια και ταπεινωτική μεταχείριση
- ΑΡΘΡΟ 6 : Δικαίωμα στην αναγνώριση της νομικής προσωπικότητας
- ΑΡΘΡΟ 7 : Δικαίωμα στην ισότητα έναντι του νόμου
- ΑΡΘΡΟ 8 : Δικαίωμα στην προστασία θεμελιακών δικαιωμάτων με την άσκηση αποτελεσματικών ένδικων μέσων
- ΑΡΘΡΟ 9 : Ελευθερία από αυθαίρετη σύλληψη και εξορία
- ΑΡΘΡΟ 10 : Δικαίωμα σε δίκαιη δημόσια δίκη
- ΑΡΘΡΟ 11 : Δικαίωμα στο τεκμήριο αθωότητας
- ΑΡΘΡΟ 12 : Ελευθερία από αυθαίρετη πρόσβαση στην ιδιωτική ζωή, την οικογένεια, την κατοικία και την αλληλογραφία
- ΑΡΘΡΟ 13 : Ελευθερία μετακίνησης εντός και εκτός της χώρας
- ΑΡΘΡΟ 14 : Δικαίωμα διεκδίκησης ασύλου σε άλλες χώρες σε περίπτωση καταδίωξης
- ΑΡΘΡΟ 15 : Δικαίωμα σε μια υπηκοότητα και ελευθερία αλλαγής αυτής
- ΑΡΘΡΟ 16 : Δικαίωμα στον γάμο και την οικογένεια
- ΑΡΘΡΟ 17 : Δικαίωμα στην ιδιοκτησία

- ΑΡΘΡΟ 18 : Ελευθερία της συνείδησης και της θρησκευτικής πίστης
- ΑΡΘΡΟ 19 : Ελευθερία της γνώμης και της ενημέρωσης
- ΑΡΘΡΟ 20 : Δικαίωμα ειρηνικής συνάθροισης και του συνεταιρίζεσθαι
- ΑΡΘΡΟ 21 : Δικαίωμα συμμετοχής στη διακυβέρνηση και σε ελεύθερες εκλογές
- ΑΡΘΡΟ 22 : Δικαίωμα κοινωνικής προστασίας
- ΑΡΘΡΟ 23 : Δικαίωμα στην ελεύθερη επιλογή της εργασίας και στη συμμετοχή σε συνδικάτα
- ΑΡΘΡΟ 24 : Δικαίωμα στην ανάπαυση και τον ελεύθερο χρόνο
- ΑΡΘΡΟ 25 : Δικαίωμα σε επαρκές βιοτικό επίπεδο
- ΑΡΘΡΟ 26 : Δικαίωμα στην εκπαίδευση
- ΑΡΘΡΟ 27 : Δικαίωμα ελεύθερης συμμετοχής στην πνευματική ζωή της κοινότητας
- ΑΡΘΡΟ 28 : Δικαίωμα σε μια κοινωνική τάξη που πραγματώνει το παρόν κείμενο
- ΑΡΘΡΟ 29 : Δικαίωμα στην εκπλήρωση καθηκόντων προς την κοινότητα απαραίτητων για την ελεύθερη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της προσωπικότητας
- ΑΡΘΡΟ 30 : Ελευθερία από κρατική ή προσωπική παρέμβαση στα ανωτέρω δικαιώματα

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Απλουστευμένη εκδοχή

ΑΡΘΡΟ 1

Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι. Έχεις την ίδια αξία και τα ίδια δικαιώματα όπως κάθε άλλος. Γεννιέσαι με την ικανότητα να σκέφτεσαι και να ξεχωρίζεις το καλό από το κακό και οφείλεις να συμπεριφέρεσαι στους άλλους με πνεύμα φιλικότητας.

ΑΡΘΡΟ 2

Κάθε άνθρωπος δικαιούται να έχει όλα τα δικαιώματα και όλες τις ελευθερίες που προκηρύσσει αυτή η Διακήρυξη, άσχετα από τη φυλή, το φύλο, το χρώμα που μπορεί να έχει. Δεν πρέπει να έχει σημασία πού γεννήθηκες, ποια γλώσσα μιλάς, σε ποια θρησκεία ανήκεις, ποιες είναι οι πολιτικές σου απόψεις ή αν είσαι πλούσιος ή φτωχός. Όλοι θα πρέπει να έχουν όλα τα δικαιώματα αυτής της Διακήρυξης.

ΑΡΘΡΟ 3

Κάθε ένας έχει δικαίωμα να ζει, να είναι ελεύθερος και να αισθάνεται ασφαλής.

ΑΡΘΡΟ 4

Κανείς δεν επιτρέπεται να ζει υπό καθεστώς δουλείας για οποιονδήποτε λόγο. Η αγορά και πώληση ανθρωπίνων όντων θα πρέπει πάντοτε να εμποδίζεται.

ΑΡΘΡΟ 5

Κανείς δεν επιτρέπεται να υποβάλλεται σε βασανιστήρια ή σε οιαδήποτε άλλη μεταχείριση ή ποινή που είναι σκληρή ή που τον κάνει να νιώθει λιγότερο από άνθρωπος.

ΑΡΘΡΟ 6

Καθένας έχει δικαίωμα να γίνεται παντού αποδεκτός ως πρόσωπο σύμφωνα με τον νόμο.

ΑΡΘΡΟ 7

Έχεις το δικαίωμα να αντιμετωπίζεσαι από τον νόμο ισότιμα και να έχεις την προστασία του νόμου όπως κάθε άλλος. Όλοι θα πρέπει να προστατεύονται από μεταχείριση τέτοια που θα παραβίαζε αυτή τη Διακήρυξη ή από κάποιον που θα έκανε άλλους να παραβιάσουν τα δικαιώματα που περιγράφονται σε αυτή.

ΑΡΘΡΟ 8

Εάν τα δικαιώματά σου σύμφωνα με τον νόμο παραβιάζονται, θα πρέπει να έχεις το δικαίωμα να έχεις δίκαιους και επαρκείς δικαστές, που θα φροντίσουν να αποδοθεί δικαιοσύνη.

ΑΡΘΡΟ 9

Κανείς δεν μπορεί να συλλαμβάνεται, να κρατείται στη φυλακή ή να διώχνεται και να παραμένει υποχρεωτικά έξω από τη χώρα του χωρίς επαρκή λόγο.

ΑΡΘΡΟ 10

Έχεις το ίδιο δικαίωμα με κάθε άλλον σε μια δίκαιη και δημόσια δίκη από δικαστήρια που θα είναι μη προκατειλημμένα και ελεύθερα να αποφασίσουν από μόνα τους, σε περίπτωση που ποτέ κατηγορηθείς ότι παρέβηκες τον νόμο ή πρέπει να πας στο δικαστήριο για κάποιον άλλο λόγο.

ΑΡΘΡΟ 11

1. Εάν κατηγορείσαι για ποινικό αδίκημα, έχεις το δικαίωμα να θεωρείσαι αθώος, έως ότου διαπιστωθεί η ενοχή σου σύμφωνα με τον νόμο, σε δίκαιη και δημόσια δίκη στην οποία έχεις όλα τα βασικά που χρειάζεσαι για να υπερασπισθείς τον εαυτό σου.

2. Κανείς δεν μπορεί να καταδικαστεί για κάτι που δεν ήταν παράνομο όταν συνέβη. Ούτε μπορεί να του επιβληθεί μεγαλύτερη ποινή από εκείνη που ίσχυε όταν τελέστηκε η αξιόποινη πράξη.

ΑΡΘΡΟ 12

Κανείς δεν έχει δικαίωμα να εισβάλλει στην ιδιωτική σου ζωή, στο σπίτι ή στην αλληλογραφία σου ή να προσβάλει την τιμιότητα και τον αυτοσεβασμό σου χωρίς επαρκή λόγο. Όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να τους προστατεύουν οι νόμοι από επεμβάσεις και επιθέσεις τέτοιου είδους.

ΑΡΘΡΟ 13

1. Έχεις το δικαίωμα να πηγαίνεις και

να μένεις όπου εσύ θέλεις στο εσωτερικό οποιασδήποτε χώρας.

2. Έχεις το δικαίωμα να φεύγεις από οποιαδήποτε χώρα, ακόμη και τη δική σου, και να επιστρέφεις σε αυτή όποτε θέλεις.

ΑΡΘΡΟ 14

1. Όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να αναζητούν προστασία από κακοποίηση σε μια άλλη χώρα.

2. Το δικαίωμα αυτό δεν ισχύει, όταν ο άνθρωπος έχει κάνει αδίκημα που δεν έχει καμία σχέση με την πολιτική ή όταν έχει κάνει κάτι που είναι αντίθετο προς τις αρχές του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

ΑΡΘΡΟ 15

1. Έχεις το δικαίωμα σε μια υπηκοότητα.

2. Κανείς δεν θα στερηθεί την υπηκοότητά του ούτε το δικαίωμα να αλλάξει υπηκοότητα.

ΑΡΘΡΟ 16

1. Ενήλικες άνδρες και γυναίκες έχουν το δικαίωμα να παντρεύονται και να δημιουργούν οικογένεια, χωρίς κανείς να προσπαθεί να τους σταματήσει ή να τους δυσκολέψει εξαιτίας της φυλής, της εθνικότητας ή της θρησκείας τους. Και οι δύο σύντροφοι έχουν ίσα δικαιώματα ως προς το να παντρευτούν, κατά τη διάρκεια του γάμου και, σε περίπτωση που αποφασίσουν, στη διάλυση του γάμου.

2. Γάμος δεν μπορεί να γίνει παρά μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του ζευγαριού.

3. Η οικογένεια είναι το βασικό στοιχείο της κοινωνίας και θα πρέπει να προστατεύεται.

ΑΡΘΡΟ 17

1. Όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να έχουν υπάρχοντα που μπορούν να τα κατέχουν μόνοι ή να τα μοιράζονται με άλλους.

2. Κανείς δεν έχει το δικαίωμα να σου στερήσει τα πράγματά σου χωρίς επαρκή λόγο.

ΑΡΘΡΟ 18

Έχεις το δικαίωμα να πιστεύεις τα πράγματα που θέλεις να πιστεύεις, να έχεις τις απόψεις σου για το τι είναι καλό και τι κακό και να πιστεύεις σε όποια θρησκεία θέλεις. Σε αυτό περιλαμβάνεται το δικαίωμα να αλλάξεις τη θρησκεία σου, εάν το θέλεις, και να την ασκείς χωρίς να παρεμβαίνει κανείς.

ΑΡΘΡΟ 19

Έχεις το δικαίωμα να λες στους ανθρώπους πώς νιώθεις για τα πράγματα, χωρίς να σου λένε να σωπάσεις. Έχεις το δικαίωμα να διαβάζεις τα νέα, να παρακολουθείς ή να ακούς ενημερωτικά δελτία και να ακούς ραδιόφωνο, χωρίς κάποιος να προσπαθεί να σε σταματήσει, όπου και αν ζεις. Τέλος έχεις το δικαίωμα να τυπώνεις τις απόψεις σου σε εφημερίδα ή περιοδικό

και να τις στέλνεις οπουδήποτε, χωρίς κανέναν να σε σταματά.

ΑΡΘΡΟ 20

1. Έχεις το δικαίωμα να βρίσκεσαι με άλλους ειρηνικά και να είσαι με όποιον θέλεις.

2. Κανείς δεν μπορεί να σε υποχρεώσει να ενταχθείς ή να ανήκεις σε οποιαδήποτε ομάδα.

ΑΡΘΡΟ 21

1. Έχεις το δικαίωμα να συμμετέχεις στη διακυβέρνηση της χώρας σου με το να είσαι μέλος ή να επιλέγεις ανθρώπους που είναι μέλη της κυβέρνησης μέσω δίκαιων εκλογών.

2. Όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να υπηρετούν τη χώρα τους με κάποιο τρόπο.

3. Η πρωταρχική δουλειά κάθε κυβέρνησης είναι να κάνει ό,τι ο λαός περιμένει από εκείνη να κάνει. Αυτό σημαίνει ότι έχεις το δικαίωμα να έχεις εκλογές κάθε τόσο, στις οποίες η ψήφος κάθε ανθρώπου μετρά το ίδιο και η ψήφος είναι για τον καθένα ιδιωτική υπόθεση.

ΑΡΘΡΟ 22

Κάθε άτομο σε αυτόν τον πλανήτη έχει δικαίωμα να εξασφαλίσει την ικανοποίηση των βασικών του αναγκών και θα πρέπει να έχει ό,τι χρειάζεται για να ζει με υπερηφάνεια και να γίνει το άτομο που θέλει να είναι. Κάθε χώρα ή ομάδα χωρών θα πρέπει να κάνει το

παν για την πραγματοποίηση αυτού του δικαιώματος.

ΑΡΘΡΟ 23

1. Έχεις το δικαίωμα να εργάζεσαι και να επιλέγεις ελεύθερα το επάγγελμά σου, να έχεις δίκαιες και ασφαλείς συνθήκες εργασίας και να προστατεύεσαι από την ανεργία.
2. Έχεις το δικαίωμα ίσης αμοιβής με κάθε άλλον που κάνει την ίδια δουλειά, χωρίς κανείς να κάνει χάρες.
3. Έχεις το δικαίωμα σε επαρκή αμοιβή, ώστε εσύ και η οικογένειά σου να ζείτε με αξιοπρέπεια. Αυτό σημαίνει ότι, εάν δεν πληρώνεσαι αρκετά για να το καταφέρεις αυτό, τότε θα μπορείς να λάβεις κάποιο άλλο είδος βοήθειας.
4. Έχεις το δικαίωμα να ιδρύεις ή να είσαι μέλος συνδικάτου που θα υπηρετεί και θα προστατεύει τα συμφέροντά σου.

ΑΡΘΡΟ 24

Όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα στην ανάπαυση και χαλάρωση, που περιλαμβάνει περιορισμό των ωρών υποχρεωτικής εργασίας και το δικαίωμα σε πληρωμένη άδεια για διακοπές μια στο τόσο.

ΑΡΘΡΟ 25

Έχεις το δικαίωμα να έχεις ό,τι χρειάζεσαι προκειμένου να ζήσεις μια αξιοπρεπή ζωή, συμπεριλαμβανομένων του φαγητού, του ρουχισμού, του σπιτιού και της ιατρικής περίθαλψης για σένα και την οικογένειά σου. Έχεις

δικαίωμα σε βοήθεια εάν είσαι άρρωστος ή ανίκανος να εργαστείς, εάν είσαι γηραιότερος, χήρος ή χήρα ή αν βρίσκεσαι σε οποιαδήποτε άλλη κατάσταση που σε εμποδίζει να εργαστείς χωρίς να ευθύνεσαι εσύ γι' αυτό.

ΑΡΘΡΟ 26

1. Όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα στην εκπαίδευση. Η εκπαίδευση πρέπει να παρέχεται δωρεάν και θα πρέπει να απαιτείται από όλους, τουλάχιστον στα πρώτα χρόνια. Η μεταγενέστερη εκπαίδευση για εργασία και πανεπιστημιακές σπουδές πρέπει να είναι διαθέσιμη για όλους όσους την επιθυμούν και είναι ικανοί να την παρακολουθήσουν.
2. Η εκπαίδευση θα πρέπει να βοηθάει τους ανθρώπους να γίνουν ό,τι καλύτερο μπορούν. Θα πρέπει να τους διδάσκει να σεβονται και να κατανοούν τους άλλους και να είναι ευγενικοί με όλους, ανεξάρτητα από το ποιοι είναι ή από πού κατάγονται. Η εκπαίδευση θα πρέπει να βοηθά στην προώθηση των δραστηριοτήτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στην προσπάθειά του να δημιουργήσει έναν ειρηνικό κόσμο.

ΑΡΘΡΟ 27

1. Έχεις το δικαίωμα να συμμετέχεις ελεύθερα και να αποτελεις μέρος του κόσμου της τέχνης, της μουσικής και των βιβλίων. Έχεις το δικαίωμα να απολαμβάνεις τις τέχνες και να μοιράζεσαι τα πλεονεκτήματα που προέρ-

χονται από νέες ανακαλύψεις στην επιστήμη.

2. Έχεις το δικαίωμα της αναγνώρισης και κάθε κέρδους που προέρχεται από κάτι που έγραψες, έφτιαξες ή ανακάλυψες.

ΑΡΘΡΟ 28

Όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα σε έναν κόσμο στον οποίον τα δικαιώματα και οι ελευθερίες, όπως αυτά που περιλαμβάνονται σε αυτή τη Διακήρυξη, γίνονται σεβαστά και να μπορούν να πραγματοποιούνται.

ΑΡΘΡΟ 29

1. Έχεις ευθύνη απέναντι στο μέρος που ζεις και τους ανθρώπους γύρω σου – όλοι μας έχουμε. Μόνο αν προσέχουμε ο ένας τον άλλον μπορούμε να γίνουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε ως άτομα.

2. Προκειμένου όλοι οι άνθρωποι να είναι ελεύθεροι, πρέπει να υπάρχουν νόμοι και όρια που σέβονται τα δικαιώματα όλων, επιβεβαιώνουν την αίσθησή μας για το καλό και το κακό και διατηρούν την ειρήνη σε έναν κόσμο όπου καθένας μας παίζει ενεργό ρόλο.

3. Κανείς δεν θα πρέπει να χρησιμοποιεί την ελευθερία του για να αντιταχθεί στους σκοπούς και τις αρχές του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

ΑΡΘΡΟ 30

Τίποτε σε αυτή τη Διακήρυξη δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι λέει πως οποιοσδήποτε έχει το δικαίωμα να κάνει κάτι που θα μπορούσε να εξασθενήσει ή να αφαιρέσει αυτά τα δικαιώματα.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΗΛΙΟΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΕΙΝΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΝΑΨΕ ΕΙΡΗΝΗ ΜΕ ΤΟΝ ΠΛΗΣΙΟΝ ΣΟΥ ΚΑΙ ΚΗΡΥΞΕ
ΠΟΛΕΜΟ ΣΤΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΟΥ
ΣΟΦΟΚΛΗΣ

ΑΝ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ Η ΙΣΟΤΗΤΑ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ
ΚΑΠΟΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ, ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ
ΒΡΕΘΟΥΝ ΣΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΟΠΟΥ ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ
ΕΧΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΑ ΚΟΙΝΑ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΛΟΓΟΥΜΕ ΤΟΣΟ ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ
ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΜΕ ΟΠΟΙΟΝΔΗΠΟΤΕ ΤΡΟΠΟ, ΑΛΛΑ ΤΗΝ
ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗ ΜΕ ΣΕΒΑΣΜΟ ΣΤΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ
ΗΘΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΙΔΑΝΙΚΑ
ΠΛΑΤΩΝ

Ο ΠΟΛΙΤΗΣ ΕΧΕΙ ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΜΟΝΟ ΟΤΑΝ
ΤΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΣΩΣΤΟ ΤΡΟΠΟ, ΩΣΤΕ ΝΑ ΜΗΝ
ΕΜΠΟΔΙΖΕΙ ΚΑΝΕΝΟΣ ΑΛΛΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.
ΚΑΙ ΤΟΤΕ ΜΟΝΟ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΤΗ ΦΥΛΑΞΕΙ, ΟΤΑΝ ΣΕΒΕΤΑΙ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΥΜΠΟΛΙΤΕΣ ΤΟΥ ΩΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ
ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ

Ο Ρόμπερτ Φ. Κέννεντυ συναντά κάτοικο του Σοβέτο,
Γιοχάνεσμπουργκ, Νότιος Αφρική, 8 Ιουνίου 1966.
Άγνωστος φωτογράφος. Ανήκει στη Συλλογή Φωτογραφιών Robert F. Kennedy.

«ΚΑΝΕΝΑΣ

ΔΕΝ ΓΕΝΝΙΕΤΑΙ ΜΙΣΩΝΤΑΣ

ΕΝΑΝ ΑΛΛΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΩΜΑ

ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ ΤΟΥ

Ή ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΩΓΗ

Ή ΤΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΤΟΥ.

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ

ΝΑ ΜΙΣΟΥΝ ΚΑΙ,

ΕΑΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ

ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΝΑ ΜΙΣΟΥΝ,

ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΔΙΔΑΧΘΟΥΝ

ΚΑΙ ΝΑ ΑΓΑΠΟΥΝ,

ΔΙΟΤΙ Η ΑΓΑΠΗ ΒΓΑΙΝΕΙ

ΠΙΟ ΦΥΣΙΚΑ ΑΠΟ ΤΗΝ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΑΡΔΙΑ

ΑΠ' Ο,ΤΙ

ΤΟ ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΤΗΣ»

ΝΕΛΣΟΝ ΜΑΝΤΕΛΑ